

نظریه‌ها و یافته‌ها در حیطه‌های مختلف از جمله (۱) «رشد و تکامل روانی و جسمانی انسان»
 «توسعه ظرفیت‌های یادگیری و تفکر» «توسعه مهارت‌های زندگی» «توسعه مهارت‌های اجتماعی»
 «توسعه مهارت‌های اخلاقی» «توسعه مهارت‌های زیستی» «توسعه مهارت‌های هنری» «توسعه مهارت‌های ورزشی»
 «توسعه مهارت‌های حرفه‌ای» «توسعه مهارت‌های مدیریتی» «توسعه مهارت‌های رهبری» «توسعه مهارت‌های علمی»
 «توسعه مهارت‌های فناورانه» «توسعه مهارت‌های نوآوری» «توسعه مهارت‌های خلاقیت» «توسعه مهارت‌های حل‌مسئله»
 «توسعه مهارت‌های تصمیم‌گیری» «توسعه مهارت‌های مذاکره» «توسعه مهارت‌های مدیریت بحران»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت زمان» «توسعه مهارت‌های مدیریت منابع» «توسعه مهارت‌های مدیریت ریسک»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت تغییر» «توسعه مهارت‌های مدیریت فرهنگ» «توسعه مهارت‌های مدیریت ارتباطات»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت بازاریاب» «توسعه مهارت‌های مدیریت مالی» «توسعه مهارت‌های مدیریت منابع انسانی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت عملیات» «توسعه مهارت‌های مدیریت پروژه» «توسعه مهارت‌های مدیریت کیفیت»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت بازرگانی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صنعت» «توسعه مهارت‌های مدیریت دولتی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت شهری» «توسعه مهارت‌های مدیریت محیط زیست» «توسعه مهارت‌های مدیریت انرژی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت اطلاعات» «توسعه مهارت‌های مدیریت رسانه» «توسعه مهارت‌های مدیریت ارتباطات عمومی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت بحران» «توسعه مهارت‌های مدیریت ایمنی» «توسعه مهارت‌های مدیریت بهداشت»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت سلامت» «توسعه مهارت‌های مدیریت رفاه اجتماعی» «توسعه مهارت‌های مدیریت عدالت»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح» «توسعه مهارت‌های مدیریت توسعه پایدار» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح جهانی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح محلی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح خانگی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح فردی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح شخصی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح اجتماعی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح جهانی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌المللی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌دینی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌فرهنگی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌نسلی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مذهبی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌قومیتی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌دولتی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌حزبی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌گروهی»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌فردی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌خانوادگی» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌دوستانه»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌همسایه‌ها» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌همکاران» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»
 «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان» «توسعه مهارت‌های مدیریت صلح بین‌مشتریان»

۱- توکلی

اسلام

مبارزه با گرسنگی

بزرگترین دشمن و خطرناک‌ترین بلائی که بشر قرن ام را تهدید میکند (گرسنگی) است شاید افرادی اطلاع گمان کنند که بشر بموازات ترقیات شگرف علمی در مشون مختلف در قسمت تولید مواد غذایی، پیشرفت هائی نموده و سطح تولید را بمرتبه عالی رسانیده است و در آینده هم خوراک تمام افراد را تهیه خواهد کرد، و در قرن ام بشر از خطر گرسنگی در امان خواهد ماند.

لکن آنچه علماء و دانشمندان جهان را متوحش ساخته است، خطر کمبود مواد غذایی جهان در آینده است. که با ازدیاد جمعیتها و نبود مواد لازم، صلح و آرامش و صحت و سلامت جهان در خطر قطعی قرار خواهد گرفت

اگر مقالاتیکه در مجلات و روزنامه‌های داخلی و خارجی: «در

هفته مبارزه با گرسنگی» (۱) در این چند سال اخیر تحت عناوینی مختلف نوشته شده است از نظر بگذرانیم و بسخنان خبر گزاریهای ملل متمدن گوش فرادهیم بخوبی متوجه میشویم که هنوز ملیونها گرسنه در جهان موجود است. روزانه تعداد زیادی از هموعان ما از گرسنگی تلف میشوند.

«نزدیک یک سوم ساکنان جهان با گرسنگی دست به گریبان اند پانصد»
 «ملیون / ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ تن در آسیا و افریقا و امریکای لاتین؛ شب»
 «را باشکم گرسنه بخواب میروند. گرسنگی یا تغذیه نامناسب»
 «سالی بیست و پنج ملیون تن را به دیار نیستی میفرستد و بسیاری»
 «دیگر را رنجور میسازد (۲)»

در کشورهایی که موشکهای آنها بکره ماه اصابت کرده و قمرها واسپوتنیک های آنها همراه زمین میچرخد و یا چندین مرتبه از گردش زمین سریعتر دور میزند. عده ای از هموعان آنها در اثر فقر و بیچارگی از غذای سگها استفاده میکنند و بگفته رئیس جمهور آنها عده زیادی از تغذیه کامل محرومند (۳) در سراسر جهان امراض بسیاری بواسطه نرسیدن غذای کافی ببدن افراد، دست بگریبان مردم بیچاره گشته و آنها را ضعیف و ذلیل ساخته است.

افرادیکه مدعی هستند وضع زندگی بشر بهبود یافته و مردمان غذای

(۱) شعبه کشاورزی و خواربار سازمان ملل از سال ۱۹۶۰ هفته ای را که از ۱۵ مارس - ۲۴ اسفند آغاز میشود به هفته مبارزه با گرسنگی اختصاص داده است

(۲) بنقل از ماهنامه ریدرز دایجست نوشته ی فردریک ساندرن

(۳) ۴۳/۵/۱۱ (۳) خبر گزارى شوروى

کافی در اختیار دارند و بشام شب محتاج نیستند قطعاً تظاهر و عوام فریبی نموده و با اینکه در اجتماع قدم نگذارده و از وضع بیچارگان غافل و در کاخهای سربلک کشیده در ناز و نعمت غوطه‌ور هستند . اگر ما هم جهان را با عینک این افراد به بینیم آیا وضع آتیه بشر را میتوان نادیده گرفت و از آن غافل بود آیا با افزایش نامحدود افراد بشر و اولاد آدم حفظ مواد غذایی لازم و ضروری نیست .

نظری بآتیه جهان از نظر مواد غذایی

با پیشرفت علم طب و تهیه وسائل بهداشت ، و جلوگیری و ریشه کن کردن بعضی امراض . تلفات و مرگ و میر ، در جهان کاهش یافته . و از طرفی تولید و تناسل بشر و بفرزونی نهاده و با افزایش تصاعدی عجیبی ، جمعیت کره زمین زیاد میشود . و در مدت کمی که از این جریان گذشته تراکم جمعیت در بعضی کشورها بدرجه‌ای رسیده است که عمارات چند طبقه برای سکونت افراد سربلک کشیده است . و دیگر جای کافی . و زمین و آب و خاک برای کشت و زرع بقدر ما یحتاج افراد ، در اختیار ندارند و پیوسته بازحمت زیاد چون مواد غذایی زمین رو بتحلیل میرود بابدست آوردن و افشاندن کود شیمیائی محصولات غذایی را تهیه میکنند ،

لذا عده ای از دانشمندان با محاسبات دقیق ، از نظر افزایش نامحدود بشر و گنجایش زمین برای سکونت افراد و کمیت ذخائر مواد غذایی زمین متوجه شده اند که اگر اوضاع جهان بدیضمنوال پیش رود خطر قحطی و گرسنگی و کمبود مواد غذایی بشر را دچار گرفتاری شدیدی نموده و او را با خطر سختی مواجه میسازد .

لذا اعلام خطر نموده اند که با اینوضع تا پنجاه سال دیگر جمعیت جهان دو برابر جمعیت کنونی گشته و کفایت نکردن مواد غذایی بشر را بنا بودی میکشاند لذا برای جلوگیری از اینعمل پیشنهاد هائی داده شده است .

عدهای دستور داده اند که از افزایش نامحدود بشر جلوگیری شده و راهپائی برای جلوگیری از ایجاد نسل پیشنهاد کرده و داروهائی برای آستن نشدن تهیه و تجویز نموده اند. حتی بعضی از پیشوایان مذهبی مسیحی جلوگیری از انعقاد نسل را جایز بلکه لازم شمرده اند !!!

پسر داروین معروف پس از حساب ریاضی دقیق خطر افزایش بشر را توضیح داده و ثابت کرده که با اینوضع گرفتاری بشر بیلای قحطی و کمبود غذا، قطعی است .

ولی یگانه امید او برای جلوگیری از این گرفتاری وجود بمبهای اتمی !! هیدروژنی !! است . که با منفجر شدن یکی از آنها تعداد زیادی از بشر را نابود ساخته و زندگی را برای دیگران آسوده و مرفه میسازد . عدهای از دانشمندان اقتصاد ب فکر تسخیر کرات آسمانی افتاده تا راه فراری برای خود باز نموده و در آن موقع بکرات دیگر رفته و از مواد غذایی آنجا استفاده کنند و یا اینکه از آن مواد بکره زمین صادر نموده و احتیاجات ساکنین کره ارض را مرتفع سازند .

در قرن اتمم گندم از زنده ترین نیروی حیوانی است

عدهای از آواز دهل شنوها که تحت تأثیر تبلیغات دیگران واقع شده اند گمان میکنند که دنیا از همه جهات ترقیات شگرفی نموده و آخرین

مدارج کمال را پیموده است. این افراد کم اطلاع سطحی می پندارند ،
 آنقدر سطح تولیدات کشاورزی بالا رفته که در اثر زیادی محصول و نداشتن
 وسیله حفظ آنها، گندمها را با آتش کشیده و میسوزانند گویا اینها نمیدانند
 که امروز هم گندم در جهان با ارزشترین نیروی حیاتی است .
 و نیروی نظامی هر کشوری با سطح تولیدات کشاورزی آن نسبت مستقیم دارد .
 نا گفته نماند که محتمل است در یکی دو مورد گندمهاییکه بواسطه
 فاسد شدن ، مضر برای هر جاننداری بوده ، بدربار ریخته شده و یا با آتش
 نابود ساخته شده باشد و بعداً از این عمل استفاده تبلیغاتی نموده و ادعا
 کرده اند که در اثر زیادی محصولات کشاورزی گندمها را آتش زده اند .
 لکن با بیان ارقام گرسنگان که قبلاً بنظر خوانندگان رسید اگر چنین
 عملی در جهان بوقوع پیوسته باشد در نظر عقلا کاری ناپسند و احمقانه است
 و عاملین چنین کاری که با وجود گرسنگان بی شمار دست به چنین اسرافکاری
 آلوده کرده و ماده حیاتی عده ای را نابود ساخته اند، از افراد نادان و فرومایه
 بشمار میروند .

برای اینکه برای بعضی از ساده لوحان ارزش گندم و مواد غذایی
 در قرن اتم معلوم شود لازم است مدار کی ارائه داده شود تا بدانند :
 « دولت شوروی که اسپوتنیک و اقمار مصنوعیش دور کره زمین چرخید
 و میچرخد و موشک آن از کره ماه عبور کرد و در اطراف خورشید بگردش
 افتاد و باتمام وسائل کشاورزی نوساز مدرن مکانیزه مجهز است از تهیه مواد
 غذایی خویش عاجز گشته و ناچار برای جبران کمبود مواد غذایی خویش
 دست حاجت بطرف دیگران دراز کرده است .

و چون در مقابل گندم چیزی جز ارز «طلا» قبول نمیشود ناچار طلاهای

خود را در بازار بمعرض فروش درآورده، تا برای خرید گندم ارز تهیه کند...
 «لندن - ۵ - اکتبر - یونایتد پرس - شوروی در اثر خریدهای کلان»
 «گندم از غرب تحت فشار پولی و ارزی است. دوباره شروع بفروش طلا»
 «در بازارهای اروپا کرده است، فقط در چند هفته اخیر دوست تن طلا»
 «(۳۰۰۰۰۰ کیلو) از طرف شوروی فروخته شده است. قیمت این»
 «طلاها بچند میلیون دلار بالغ میشود. شورویها قبلا از فروش طلا کراهت»
 «داشتند و در حدود پنج سال بود که طلای قابل ملاحظه‌ای در بازارها فروخته»
 «بودند باینجهت فروش هنگفت اخیر بیسابقه بود» (۱)

اسلام چه میگوید

اسلام که دین جهانی و قوانینش برای تمام ادوار حیات بشری تاسیس و تدوین شده است. از توجه باین امر مهم حیاتی غفلت نورزیده و عنایات بخصوصی در این قسمت مبذول داشته است.

اگر کتب قوانین و فقه شریعت اسلامی را ورق بزیم بخوبی متوجه میشویم که اسلام در روش دستوری خود بعناوین مختلفی با گرسنگی مبارزه نموده و برای دفع این دشمن مهیب مهلك با وسائل بسیاری پیشگیریهایی لازم رانموده است.

اسلام در بالا بردن سطح تولید مواد غذایی، روشهای جالبی مانند تشویق بکشاورزی و دامپروری و... بکار برده و از این راه قدم بزرگی در ازدیاد محصولات کشاورزی و تهیه خواربار جهانی برداشته است. و باین

مطلب اکتفا ننموده بیش از معمول آن زمان در ضبط و حفظ مواد غذایی موجود جدیدیت و سفارش کرده است و در دستورات خود، ارزش مواد غذایی را بالا برده. و از صرفه جوئی در مواد غذایی تشویق نمود. و اسراف را عملی ناپسند دانسته است.

ارزش مواد غذایی از نظر اسلام

چون حفظ و ضبط اشیاء در نظر مردمان با اندازه ارزش و موقعیت آن شیء است اسلام برای حفظ مواد غذایی تلقینات و تبلیغات خاصی نموده و بدینوسیله سفارشات بسیاری در ضبط و حفظ مواد غذایی خصوصاً نان فرموده است.

اینقدر در این مورد تاکید نموده که عده ای از مقدسین احترام خاصی برای مواد غذایی قائل شده که میتوان گفت موقعیت اوراق مقدسه را در بین آنها بدست آورده است.

و روی همین نحوه تفکر لقمه نانیکه روی زمین افتاده است از خاک بر میدارند و بچشم و صورت مالیده و با احترام مخصوصی یا آنرا میخورند و یا گوشه ای میگذارند و گرچه این عمل با این خصوصیات از دستورات اسلام نیست و اسلام دستور بوسیدن و بچشم گذاشتن را صادر نکرده است ولی (با مدارکی که بیان میشود) بهترین وسیله جلوگیری از نابودی ارزاق عمومی بشمار میرود.

امام باقر علیه السلام نقل میکنند که: حضرت رسول اکرم (ص) فرمودند اکر موا الخبز. فانه قد عمل فيه ما بین العرش الی الارض... (۱)

نان را گرامی دارید ، چون در تهیه آن موجودات جهان (زمین و آسمان) همکاری نموده اند .

امام باقر علیه السلام از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل میکنند : . . .
**فان الخبز مبارك ارسل الله السماء مدراراً... وبه صليتم وبه صمتم و
 به حججتم بيت ربكم (۱)**

نان را گرامی شمارید ، (نان مبارك است) خداوند از آسمان باران فرستاد (تا مقدمات تهیه آن فراهم شود) بواسطه نان نماز میخوانید و بكمك او روزه میگیرید و با انرژی او حج خانه خدا میکنید . . .

گرچه روایات در این زمینه بسیار است لکن باندازه اینکه با روش پیشوایان اسلامی آشنا شویم کافی است و لکن باید باین نکته توجه کرد :

آیا حفظ نان و مواد غذایی عملی خرافی و خلاف تمدن است

لازم است یادآوری شود که حفظ مواد غذایی و تفریط نمودن آنها خصوصاً گرچه در نظر بعض افراد سطحی و بی اطلاع از دستورات عمیق دینی، عملی خرافی و بیهوده است. لکن در بعضی کشورهای متمدن عملی ضروری و لازم تشخیص داده شده و برای اینکار تبلیغاتی برآه انداخته و آنرا از نشانه‌های تمدن قلمداد کرده اند

« ما چیزهایی داریم که بطور مسام سرچشمه آن قوانین اسلامی ،
 « است ولی الآن طوری شده است تا بعنوان يك فکر اروپائی تحمیل نشود ،
 « خریدار آن نیستیم ، بلکه بایک نظر تمسخر آمیز باو نگاه میکنیم ، »

«فی المثل همه میدانیم که اسلام پافشاری مخصوصی دارد که مردم مواظب»
 «باشند خردۀ نان را دور نریزند و تکه‌های نان را در کوچه‌ها یا خانه‌ها لگد»
 «مال نکنند، اما همین قانون مقدس برای جمعی از روشنفکران ما! ارزشی»
 «ندارد، بلکه آنرا از خرافات یک مردم مذهبی حساب میکنند، یکی از»
 «دوستانم میگفت بایکی از آقایان همراه بودم اتفاقاً مردم محترمی در کوچه»
 «خم شد و خورده نانی که ریخته بود جمع کرد ناگاه دیدم همان آقا در بیچ»
 «و تاب مخصوصی رفت و چند جمله مسخره بر زبان جاری کرد. ولی بهمین»
 «آقا وقتیکه گفته شود در پاریس باین موضوع اهمیت فراوان داده میشود»
 «تا آنجا که در مدارس و مهمانخانه‌ها تا بلوهائی بهمین منظور نصب شده»
 «که نظر هر شخص واردی را بخود جلب میکند، آنرا نظرش عوض شده.»
 «زیرا حالا دیگر از دریاچه یک فکر اروپائی بآن نگاه میکنند!»

«یکی از فضلاء کشور مادر کتاب خود (۱) مینویسد: یاد می‌آید وقتی»
 «جزء دسته محصلین اعزامی دولت، وارد فرانسه شدیم و ما را در یکی از»
 «لیسه‌های پاریس منزل دادند و در تالار هزار خوری دیدم تا بلوی بدیوار زده»
 «مکرر نوشته‌اند»

رتال جامع علوم انسانی

اگر بخواهید فرانسوی خوبی باشید نان را تفریط نکنید

«سپس مینویسد: البته آن لیسه لیسه لائیک یعنی مدرسه غیر مذهبی»
 «بود و این لوحه‌ها را از لحاظ تعلیمات مسیح نرده بودند بلکه صرفاً روی»
 «منافع ملی و جلوگیری از فساد مادی بود که در نتیجه بی‌مبالائی بسیار»
 «جزئی ولی دسته جمعی اطفال بود»

اسراف

اسلام بارو شهای مختلف خویش از عمل ناپسند اسراف جلو گیری نموده و بعنوان نهی و عدم توجه و تنفر از اسراف کننده مسلمین را از این عمل زشت باز داشته و در باره مواد خوراکی فرموده است **کلوا و اشربوا و لاتسرفوا** . در عین اینکه امر بخور و آشامیدن و بهره بردن از نعمتها را صادر کرده. و از اسراف منع نموده و فرموده است: از حد و اندازه تجاوز نکنید .

نمونه های جالبی از روش نمایندگان الهی و ائمه و پیشوایان دینی بچشم می خورد که چگونه آنها در این قسمت مهم حیاتی توجه داشته اند و تا سر حد امکان از اسراف جلو گیری کرده و تمام افراد جامعه را منظور میداشتند

امام محمد باقر (ع) - از پدر بزرگوارش علی بن الحسین علیهما السلام : و همچنین امام صادق (ع) از امام باقر (ع) نقل میکند که: آنحضرت اگر روزی غذا در منزلش زیاد می آید بنحویکه زیر دست و پا ریخته میشد افراد بی همان مقدار از غذای افراد میکاست (۱) تا با اندازه احتیاج، غذا در دست رس افراد قرار گرفته و این ماده حیاتی فاسد نگردد (

و همچنین امام صادق علیه السلام روزی مقداری میوه را روی صحن خانه افتاده دیدند که مورد استفاده قرار نگرفته و پایمال شده است. حضرت فرمودند: این چیست ؟ !!! ان کنتم شبعتم فان کثیراً من الناس لم يشبعوا . فاطمونه من یحتاج الیه (۲) - اگر شما سیر هستید ! . بسیاری از مردم

گرسنه اند !!! (بیاد گرسنگان باشید) این غذا را در اختیار محتاج بگذارید .

ممکن است افرادی گمان کنند که این خورده های غذا یا میوه‌هایی که روزانه از خوراک آنها زیاده می‌آید و یا خورشهایی که بمصرف خوراک نمیرسد دردی از کسی دوانموده و فایده‌ای بدیگران نمیرساند . در صورتیکه همین افراد اگر وضع اسراف و تبذیر در مواد غذایی را بالنسبه با افراد دیگری می‌سنجیدند بخوبی متوجه اشتباه خود میگشتند . مثلاً غذاهایی که در اثر لالایی و بی انضباطی در مهمانخانه‌ها و سر بازخانه‌ها و هتلها و باشگاهها و منازل شخصی و . . . روزانه تلف میشود و یا در صندوقهای زباله ریخته میشود و کامیون کامیون بخارج شهر منتقل میگردد . اگر در نظر بگیریم و توجه پیدا کنیم که روزانه از این ماده حیاتی چه اندازه نیست و نابود میشود ازغان میکنیم که این مقدار ، افراد بسیاری را احیاء نموده و از فقر و بیچاره گی و بی غذایی نجات میداد .

و ساده تر اینکه اگر جمعیت تهران را سه میلیون نفر حساب کنیم و ثلث این جمعیت را افرادی متمکن و عادی حساب کنیم با اضافه اینکه هر نفری روزانه فقط ده گرم (۲ مثقال) مواد نان خورشی از قبیل روغن و آبگوشت و امثالها راته ظرفها فاسد کند و پنجاه گرم هم مواد اولی از قبیل نان و برنج ، در گوشه و کنار بریزند دورقم بزرگ بدست می‌آید ۱۰۰۰۰۰۰ و ۵۰۰۰۰۰۰ یعنی برای ما ثابت میشود که روزانه در تهران ده هزار کیلو مواد نان خورش و پنجاه هزار کیلو مواد اولی نیست و نابود میشود و در کنار همین افراد ، بیچارگانی از گرسنگی بخواب

نمیر وند. آری همین محاسبه تقریبی بها میفهماند که اگر این دستور اسلامی عملی میشد و از روش ائمه و پیشوایان دینی پیروی میگشت روزانه پنجاه هزار نفر مفت و مجان بغذا میرسیدند و از بینوایی نجات پیدا میکردند.

گرچه این حساب ریاضی مورد قبول همگان است لکن در نظر عده ای قابل عمل و اجراء نیست و باینکه قائلند روزانه زیاده تر از این مقدار مواد غذایی نیست و نابود میشود و درته ظروف ازین میرود لکن علاجی برای جلوگیری آن تصور نمیکنند، برای اینکه ته بشقاب را پاک کردن، یاقیر را صدا زدن و ته ظروف را باو دادن و یا مقدار اضافی غذا را بدیگران بخشیدن عملی خلاف اخلاق و آداب عرفی و تمدن امروزی می شمارند حتی فقیران را هم حاضر بخوردن مانده دیگران نمی پندارند و لذا اشکال نمود و اعتراضاتی دارند.

ولی اگر بسیره و روش ائمه توجه داشتند همان عمل امام باقر علیه السلام (که غذا را باندازه خوراک افراد تهیه میکردند) از این اسراف و تبهکاری بخوبی جلوگیری میکرد بخصوص که مانند امام وضع افراد کرسنه محتاجی را که باین مقدار غذا جدا کثر احتیاج را دارند در نظر خویش مجسم میکردند.

و علاوه بر کرسنگان اگر بارزش این مواد هم توجه داشته و درک کنند که-

ابرو بادومه و خورشید و فلک در کارند تا که نانی بکف آریم و بغفلت نخوریم آنوقت اینهمه بی اعتنائی باین ماده حیاتی نمی کردیم و در حفظ آن کوشش بعمل می آوردیم.

سلمان ابوذر را بمهمانی دعوت نمود. و دو کرده نان بعنوان پذیرائی جلو مهمانش نهاد. ابوذر مهمان، نانها را برداشته و پشت و روی آنها را ملاحظه نمود. سلمان متغیرانه گفت چرا نانها را وارونه کردی و باطراف آنها نگاه نمودی. ابوذر گفت ترسیدم که نانها خمیرشان نرسیده و فطیر باشند و خوب پخته نشده باشند (مناسب حال من نباشد) سلمان از روی عصبانیت صدا زد، باچه جرأتی چنین عملی را انجام دادی (و بنظر حقارت و کوچکی باین دو کرده نان نظر نمودی؟) بخدا قسم که در تهیه این نان زحمتهای کشیده شده و مقدمات و وسایل زیادی بکار افتاده است. آیسکه خدایش آفریده ملائکه تحویل باد دادند (کنایه از تبدیل بیخار است) و باد آنها را بشکل ابر نموده (فشرده ساخت) و سپس ابر را باطراف پراکنده ساخت و بیاران تبدیل کرد. بیاران بر زمین بساریدن گرفت. رعد و ملائکه همکاری کردند تا در محل مناسبی ریزش نمود. زمین قطرات باران را در آغوش کشیده و دانهها را پرورش داد، و اشیاء بیشماري چون گاو آهن و حیوانات، آتش، همیزم، نمک، نان، دست بدست یکدیگر دادند و همکاری نمودند (تا این نان مورد استفاده ما قرار گرفته است) پس ما چگونه قدرت داریم شکر این همه نعمت را بجای آوریم.

از دست و زبان که بر آید کز عهده شکرش بدر آید

ابوذر متوجه کرده خویش گشت و از این عمل پشیمان و نادم شد.

بخدا پناه برد و از او طلب آمرزش نمود و از این عملیکه مورد پسند سلمان

نبود پوزش طلبید و عذرخواهی کرد

گرچه این بحث در خور کتاب مفصلی است لکن گوشه ای از معارف اسلامی را بالا زدیم که روشن شود دستورات اسلامی هر کدام دارای نکاتی است که سالها باید بگذرد تا بحقیقت و واقعیت و فوائد آن جهان انسانیت آشنا شود. **والسلام علی من اتبع الهدی .**

پایان

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رسال جامع علوم انسانی